

Inzicht in Parasjat Besjalach 5772

Volharding

Door Rabbi Yehonasan Gefen

De Tora vertelt ons dat toen het Joodse volk zich voorbereidde om Egypte te verlaten, Mosjé zich bezig hield met de mitswa van het meenemen van de stoffelijke resten van Joseef, om die te begraven in Israël. De Talmoed in traktaat Sota haalt een vers aan uit het boek Jehosjoea dat het verslag van Tora hier lijkt tegen te spreken. Het vers zegt daar dat het Joodse volk en niet Mosjé de botten van Joseef naar Israël gebracht had. De Talmoed antwoordt met het principe dat als iemand een mitswa begint, maar iemand anders maakt het af, dat dan Tora het beschouwt alsof die laatste persoon de hele mitswa gedaan heeft. Daar Mosjé alleen maar begon met de mitswa van het begraven van Joseef, maar dat niet heeft afgemaakt, wordt het beschouwd alsof het Joodse volk de mitswa in zijn geheel gedaan heeft, want zij hebben Joseef uiteindelijk daadwerkelijk begraven en daarmee de mitswa afgemaakt.

Er is een andere Midrasj die dit idee lijkt tegen te spreken. De Midrasj Sjocher Tov zegt dat Koning David de verdienste heeft voor de bouw van de Tempel, zoals er staat geschreven in de Psalmen (30): „*Mizmor sjier Chanoekat habajit leDavied* – Een psalm, een lied voor de de inwijding van de Tempel van David.” En dit, terwijl David alleen maar het grondplan legde voor de bouw, maar die bouw niet realiseerde. Dat deed zijn zoon Koning Sjlomo (Salomo). Dit betekent dat de eer van de mitswa toekomt aan wie ermee begint en niet aan wie hem voltooit!? Rav Moshe Feinstein lost deze tegenstelling op. Hij schrijft dat als degene die de mitswa begint daarmee moet ophouden buiten zijn schuld, dan wordt de mitswa hem aangerekend, ondanks dat hij hem niet heeft afgemaakt. Maar als hem ook maar de geringste schuld treft voor het niet afmaken van de mitswa, dan komt de eer toe aan degene die de mitswa voltooid heeft.

Koning David was absoluut niet verantwoordelijk voor het feit dat hij niet in staat was de Tempel te bouwen. G-d zei hem dat hij dat niet kon doen en daarom wordt de bouw ervan aan hem toegeschreven. Daarentegen kon Mosjé de mitswa van de begrafenis van Joseef niet voltooiën omdat het hem niet was toegestaan Israël binnen te gaan als gevolg van zijn zonde van het slaan van de rots.

De schuld van Mosjé in dit geval is minimaal maar het was toch voldoende om hem niet de eer te geven van de mitswa om Joseef te begraven. Hetzelfde geldt zeker voor die situaties in ons leven wanneer we in de gelegenheid zijn om een of andere soort mitswa te doen, maar daarvoor falen omdat het ons aan doorzettingsvermogen ontbreekt. Dit geldt bijvoorbeeld voor leren – wanneer een nieuwe studiegroep begint zijn er vaak een groot aantal deelnemers, maar naar enkele weken wordt dat steeds minder.

Een ander veel voorkomend gebied waar volharding ontbreekt, is geestelijke groei. Bijvoorbeeld, bij bepaalde gelegenheden, zoals *Asèret Jemei Tesjoeva* (de tien dagen van berouw en inkeer tussen Rosj Hasjana en Jom Kippoer) of in tijden van lijden, is men makkelijk geïnspireerd om zich voor te nemen geestelijk te groeien. Echter, na verloop van tijd veranderen deze mooie voornemens in vage herinneringen. Wat kan men suggereren dat er meer kans bestaat dat met in zijn goede voornemens blijft volharden?

De Chofetz Chaim schreef het grote werk over de Joodse wet, de Misjna Beroera, in meer dan 25 jaar. Gedurende die tijd leed hij veel tegenslagen en moeilijkheden, die hem het schrijven van het boek verhinderden. De overgrote meerderheid van de mensen zouden het hebben opgegeven onder dergelijke moeilijke omstandigheden en zouden het beschouwd hebben als een teken dat deze onderneming niet tot succes was voorbestemd. Echter, de Chofetz Chaim realiseerde zich dat het allemaal uitdagingen voor hem waren om hem van het schrijven af te houden. Het gevolg was dat hij vol hield en er uiteindelijk in slaagde een van de belangrijkste boeken van de afgelopen honderd jaar te schrijven. Hij was in staat om vol te houden, omdat hij het vitale belang inzag van wat hij deed. Dit stelde hem in staat om alle uitdagingen te boven te komen en de Misjna Beroera te voltooiën. Dit geeft ons een idee hoe we kunnen slagen in wat wij ondernemen. Wanneer we ons kunnen blijven concentreren op het belang van wat we proberen te doen, dan hebben we meer kans om het vol te houden.

Men kan beweren dat we inderdaad momenten hebben van inspiratie, waarbij wij, net als de Chofetz Chaim, het belang van onze projecten herkennen. Echter, op de lange duur is het moeilijk dit niveau van inspiratie te handhaven en dan zijn we niet in staat te volharden. Rav Chaim Shmuelevitz bespreekt dit probleem. Hij bespreekt het geval van Palti ben Lajisj. David trouwde met Michal, de dochter van Koning Sjaeol, maar Sjaeol meende dat het huwelijk ongeldig was en hij gaf Michal ten huwelijk aan Palti. Palti veronderstelde dat het huwelijk van David wel degelijk geldig was en daarom besloot hij Michal niet aan te raken. Reeds vanaf het begin van hun ‘huwelijk’ stak hij een zwaard tussen hen beiden en zei dat ieder die zich onbehoorlijk zou gedragen, door dat zwaard gestoken zou worden. Rav Schmuelevitz vraagt: wat precies bereikte hij daarmee? Wanneer zijn hartstocht hem zou overweldigen, hoe kon dat zwaard hem dan tegenhouden? Hij was zelf degene die dat zwaard daar had neergezet en hij kon het dus ook zelf weer weghalen.

Rav Schmuelewitz legt uit dat aan het begin van deze test Palti een krachtige gewaarwording kreeg hoe afschuwelijk het zou zijn om zo iets onbehoorlijks te doen. Echter, hij vreesde dat in de loop van de tijd deze gewaarwording zou vervagen en hij zou bezwijken voor de verleiding van de *jetser hara* (de slechte neiging). Daarom stak hij dat zwaard tussen hen in, om hem te herinneren aan de kracht van zijn aanvankelijke overtuigingen.

Zo ook ervaren we in ons leven momenten van inspiratie, waarbij we een hoge graad van gewaarwording van een belangrijke zaak krijgen. We zien aan de hierboven genoemde discussie dat één manier om de inspiratie levend te houden, is om van begin af aan een concrete handeling te verrichten en hopelijk zal dat helpen ons aan onze voornemens vast te houden. Een andere mogelijkheid is om als het ware een 'interne foto' te maken van dat moment, zodat je daar altijd 'naar kunt kijken' wanneer je inspiratie nodig hebt. Dit zijn mogelijke manieren die ons kunnen helpen er naar te streven om bepaalde dingen niet alleen na te streven, maar ze ook te voltooien.

(Met toestemming overgenomen van Aish.com)